

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

45e jaargang nr. 9 • November 2024

MEDITATIE

'Zij leven hoog'

*Door een geheimenis omsloten,
door alle dingen uitgestoten,
gaat hij op alle dingen in.
Alleen uw woord geeft aan zijn falen,
zijn rustloos zoeken en verdwalen
een onuitsprekelijke zin.*

*O God, wij bouwen als ontheemden,
wij wonen en wij blijven vreemden,
bestemd voor hoger burgerrecht.
Wil ons, o Koning der getijden,
een woning in de stad bereiden
waar Gij het fundament van legt.*

Lied 823: 4 en 5

In de maand november valt altijd de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Het kerkelijk jaar begint met de adventsperiode, de tijd van de voorbereiding op de komst van Christus in de wereld. Die adventsperiode omvat de vier zondagen voor Kerst en wie goed terugreken, ziet dat dan het einde van het voorgaande jaar in november valt.

Op de laatste zondag van het kerkelijk jaar - die ook wel voleindingszondag wordt genoemd - gedenken we degenen die ons in het afgelopen jaar door de dood zijn ontvallen. Zij zijn in elk geval nog levend in onze herinnering. Maar leven zij ook op andere wijze voort? Is er leven na de dood? Hoe is dat dan? Zal er herkenning zijn? We vinden over deze vragen ook een mooi verhaal in de Bijbel, in Lucas 20: 27-38.

Het laatste woord is daarover nog niet gesproken en ook nu klinkt het laatste woord niet. Dat zal gesproken worden door God wanneer Hij de wereld tot voltooiing brengt. Als mensen hebben we daar wel bepaalde beelden en gedachten bij. Jezus zegt dat wie deel heeft aan de opstanding, deel heeft aan een andere wereld. In die wereld is alles anders dan wat we nu kennen: er wordt niet gehuwd. Er zal geen man zijn en geen vrouw, geen homo of hetero, geen blank of zwart, geen

oud of jong. De tegenstellingen zijn opgeheven, want wij zullen zelf geheeld zijn. Ik zeg 'wij', want ik geloof graag dat ook wij daaraan deel zullen hebben. Wij zullen niet meer sterven, maar zijn als de engelen.

Dat de tegenstellingen opgeheven zullen zijn, kunnen we ons moeilijk voorstellen. Juist aan die tegenstellingen ontleen we een groot deel van onze identiteit. Het is als met de opstanding van Christus: niet opnieuw hetzelfde lichaam, maar wel weer dezelfde persoon. Het lichaam waarin Hij na zijn opstanding verschijnt is totaal anders dan het aardse lichaam dat gestorven was. En dan toch: zijn leerlingen herkennen Hem. Zo heb ik de hoop dat we in de wereld van de opstanding elkaar als engel zullen herkennen. Niet door de uiterlijke gelaatstreken, maar door het innerlijk licht. Het kan geen kwaad daar nu al iets van te laten zien.

Jezus spreekt over de komende wereld. Is dat een plaats die nog komt of een tijd die nog komt? Of misschien beide? Jezus zegt ook: 'Hij is geen God van doden, maar van levenden, want voor hem zijn allen in leven.' Er is in onze cultuur een sterke neiging om de wereld om ons heen die we kunnen zien, vasthouden en tellen, te beschouwen als alles wat er is. Als we onze cultuur met recht christelijk willen noemen, kunnen we ons daar niet toe beperken. Dan zullen we een fundamentele openheid moeten hebben naar andere dimensies in het bestaan en buiten dit bestaan. Zonder die openheid kunnen we de bijbel en de traditie moeilijk op de juiste waarde schatten. Wat Jezus zegt, geeft mij de indruk dat de komende wereld er al wel is, maar dat zij nog voor ons ontsloten moet worden. De wolk van getuigen waarover de bijbel spreekt, krijgt dan bijna iets tastbaars. Bijna; we kunnen er nog net niet bij. Om er bij te kunnen, krijgen we een eeuwigheid de tijd.

Zo delen we in de verwachting van de kerk der eeuwen, de verwachting om zo te zeggen van Willibrord, Maarten en Nikolaas die in de liederen 743-745 bezongen worden. Lied 823 is echter vooral een lied over het wonen op de aarde, onze aardse tijd, ons zoeken en verdwalen, onze werkelijkheid en onze dromen, verlangen en teleurstelling. Ons eigen leven en het leven van hen met wie we samen hebben geleefd,

die we hebben liefgehad. Met wie we hebben gelachen en gehuild, die ons hebben gestimuleerd en geremd, aan wie we ons hebben opgetrokken en tegen wie we ons hebben afgezet. 'Het hele lied', schrijft Jan Wit, de dichter van het lied, 'is bedoeld als een bevestiging zowel van de opdracht van de mensen om de aarde trouw te blijven als van de noodzakelijkheid van onthechting.' Aan de ene kant vasthouden en aan de andere kant loslaten. Laten wij de herinnering hoog houden aan hen die ons zijn voorgegaan en hen toevertrouwen aan Gods licht.
Ds. Dick Snijders

KERKDIENTEN

De kerkdiensten zijn ook te volgen of terug te kijken via de website www.pg-elst.nl of kerkdienstgemist.nl

Zondag 3 november

10.00 uur KERK

Ds. P.J.G. Jeroense
organist: J. Jansma

12.00 uur KERK

Orgelconcert

19.00 uur KERK

Ademviering
Henk Minnema
organist: IJ. ter Haar

Dinsdag 5 november

10.30 uur KERK

**Overbrengen van
gedachtenisstenen**
Liturgische viering

Zondag 10 november

10.00 uur KERK

Ds. D.J.A. Snijders
organist: J. Jansma

Zondag 17 november

10.00 uur KERK

Heilig Avondmaal
Ds. D.J.A. Snijders
organist: IJ. ter Haar

Zondag 24 november

10.00 uur KERK

Zondag Voleinding
Ds. P.J.G. Jeroense
Ds. D.J.A. Snijders
organist: D. Luijmes
m.m.v. G-Noot

Zondag 1 december

10.00 uur KERK

Ds. D.J.A. Snijders
organist: J. Jansma

19.00 uur KERK

Ademviering
Ds. D.J.A. Snijders
organist: IJ. ter Haar

TOELICHTING DIENSTEN

Ademviering 3 november

*Sint Maarten, Sint Maarten,
de koeien hebben staarten
De meisjes hebben rokjes aan;
daar komt Sint Maarten aan.*

Er zijn heel wat kinderen, die op 11 november met een lampion langs de deuren lopen. En dan zingen ze dit liedje in de hoop iets lekkers te krijgen.

Geen idee, wat het liedje met Sint Maarten te maken heeft. Maar dat er goede gaven zijn, die je van deze Goedheiligman mag verwachten? – dat klopt wel! Je doet je beide handen open en kijkt verwachtingsvol omhoog. En zou dan niet precies de houding zijn, die voor een ademviering nodig is? Als er gezongen is, korte liederen, vaak uit Taizé, die je steeds weer kunt herhalen, dan zijn ze stil, tien minuten lang. Dan is het de goede God Zelf, die aan het woord komt.

Als u kinderen hebt, die op 11 november langs de deuren gaan, kom dan ook eens in de ademviering van 3 november. Al is het maar om dat andere bekende liedje van Sint Maarten te horen:

*Elf november is de dag, dat mijn lichtje, mijn lichtje.
Elf november is de dag, dat mijn lichtje branden mag.*

Dat lichtje, dat bent u zelf. Koester het. Geef het de ruimte, de ruimte van de Geest, die ook Sint Maarten ooit in vlam heeft gezet. U bent van harte welkom op zondagavond 3 november om 19.00 uur in de Grote Kerk.

Henk Minnema

Overbrengen van de gedachtenisstenen

5 november

Op dinsdag 5 november om 10.30 uur worden de gedachtenisstenen die nu een vol kalenderjaar of langer in de kapel liggen, overgebracht naar de oude doopvont in de Sint Maartenshof, de tuin bij De Ruimte. In een kleine viering in de Grote Kerk gedenken we de naasten die ons ontvallen zijn. Vervolgens gaan we naar de tuin. Ook daar is een kort moment van aandacht en stilte, met een gedicht en een zegening. Als we de stenen hebben neergelegd, is er tijd om elkaar te ontmoeten in De Ruimte. De betrokken families worden zover mogelijk uitgenodigd. Ook andere gemeenteleden die dit liturgisch moment willen meemaken, zijn van harte welkom.

De predikanten

Zondag 24 november: zondag 'Voleinding'

Voor deze zondag worden verschillende benamingen gebruikt. Eeuwigheidszondag komt uit de lutherse traditie van de 19e eeuw, die een alternatief vond voor de rooms-katholieke traditie van Allerzielen. In de calvinistische traditie in Nederland noemde men deze zondag Eeuwigheidszondag. Deze benaming paste beter bij het karakter van deze zondag: een dag die geen afsluiting is maar juist onderstreept dat de tijd en de kerk doorgaan. Naast deze benamingen kennen we ook: Gedachteniszondag en Zondag Voleinding.

Op deze zondag dag gedenken we in de viering de leden van de gemeente die in het afgelopen jaar gestorven zijn. We noemen hun namen en we steken kaarsen aan. In de viering worden gemeenteleden uitgenodigd om ook een kaars aan te steken voor een overledene die ze in hun hart dragen en willen gedenken.

Zondag Voleinding is de laatste zondag van het kerkelijk jaar voordat we beginnen aan een nieuwe Adventsperiode.

Ds. Jeroen Jeroense

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN NOVEMBER

Er zijn e-mailadressen en telefoonnummers vermeld bij de personen die informatie over een activiteit kunnen geven.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de data en tijden die in de agenda genoemd worden. De organisatoren van de activiteiten hebben de verantwoordelijkheid.

elke werkdag **Morgengebed**

9.00-9.15 uur De Ruimte

info: Henk Minnema

Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang en gebed.

elke dinsdagmiddag **Dagkoor De Ruimte**

13.00-15.00 uur De Ruimte

elke woensdagmorgen **Crea(t)uur**

10.00-12.00 uur De Ruimte

info: Mien Floors of Bertie Weernekers

Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur drinken we een lekker kopje koffie of thee met elkaar.

elke donderdagavond **Eten en Ontmoeten**

17.30-19.30 uur De Ruimte

info: Marja de Leeuw

Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid. Aanmelden is mogelijk tot 12 uur op de woensdag voorafgaand bij het kerkelijk bureau.

elke vrijdagmorgen **De Stamtafel actueel**

10.00-11.00 uur De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje aan de tafel.

vrijdag 1 november **Ruimtwandeling**

13.00-17.00 uur De Ruimte

info: Feike Vlas

Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan. Al wandelend leer je elkaar beter kennen.

maandag 4 en 18 november **Spelletjesmiddag**

14.30-16.00 uur De Ruimte

info: Els den Daas, Joke Crajé

wintertijd=spelletjestijd. Kom je ook gezellig een spelletje spelen aan de stamtafel?

woensdag 6 november **Ontmoeting**

20.00 uur De Ruimte

christenen en moslims

Cultuur of Koran?

info: Emrullah Erdem, Jeroen Jeroense

maandag 11 en 25 november **Christelijke**

20.00 uur Grote Kerk

meditatie

info: Els Meulbroek

woensdag 20 november **Theologisch café**

20.00 uur De Ruimte

Jeremia: Profeet tegen-

info: Jeroen Jeroense

over de influencers

maandag 18 november **Poëzie-middag**

15.00-16.30 uur, De Ruimte

info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense

Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie. Iedereen is welkom. Indien u de gedichten van te voren wilt ontvangen dan kan dit. Stuur dan een verzoekje per mail naar joleenkruijt@gmail.com

zaterdag 23 november **Gedachtenis**

15.30-17.30 uur

overledenen

Grote Kerk

info: Jetty Gaasbeek

Rini v.d. Zwan

zondag 24 november **Spiritueel café**

20.00 uur

koor Grote Kerk

info: Jeroen Jeroense

Oane Visser:

'De ziel van Rusland'

woensdag 27 november **Filmavond**

20.00 uur De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

The blue Caftan

TOELICHTING AGENDA

Woensdag 20 november Theologisch Café:

Plaats: Stamtafel De Ruimte

Tijd: 19.30-20.00 uur: Inloop

20.00-22.00 uur: gesprek en inleiding

De meest hartstochtelijke en gekwelde van alle oudtestamentische profeten is Jeremia.

Jirmejahu ('Moge de Ene verhogen') treedt tijdens het bewind van de laatste vijf koningen van het kleine tweestammenrijk Juda op als profeet in Jeruzalem (van circa 645 – circa 570 voor Christus).

Van jongs af aan (15 jaar!) weet hij zich geroepen om het onontkoombare onheil waar zijn land en samenleving op afstevenen onder ogen te zien en zijn volk ervoor te waarschuwen. Hij roept op tot ommekeer om dat onheil nog enigszins af te wenden – of men zal het moeten ondergaan: overgave aan de Babyloniërs, verwoesting van de samenleving, deportatie van de bovenlaag van de bevolking, een wereld op drift.

Jeremia maakt zich er niet geliefd mee, wordt meermaals veroordeeld, gevangengezet, uit de stad gebannen, bespot, bespuwd en bijna gelyncht. Daarbij moet hij opboksen tegen profeten die wél geliefd zijn, die verkondigen dat het zo'n vaart niet zal lopen en dat God Juda, zijn oogappel, en Jeruzalem, waar Hij zijn Naam heeft gevestigd, niet uit zijn hand zal laten vallen.

Allerlei prikkelende parallellen met en nijpende vragen uit onze tijd komen via Jeremia aan de orde.

Bijvoorbeeld: Kan ook onze samenleving te pletter lopen in een ultieme catastrofe? Wat is wáre en wat is valse profetie? Valt dat te onderkennen? Hoe houd je het vol om 'geroepen' maar 'niet gehoord' te zijn? Hoe vernemen we Gods bedoeling?

Rond de stamtafel in De Ruimte gaan we aan de hand van een inleiding van Dick Kruyt met elkaar in gesprek over deze klemmende en zeer actuele vragen. Tegelijk zoeken we verkoeling in een glas kloosterbier of iets anders dat verfrissend is.

Informatie: Jeroen Jeroense, Dick Kruyt, John Rademakers

Ontmoeting christenen en moslims.

Jezus en Mohammed, 6 november.

Nederland is al decennia een multi-religieus land geworden. Naast christenen hebben ook moslims, hindoes en andere godsdiensten een volwaardige plek in onze samenleving gekregen. Ook in 'De Ruimte' hebben moslims een gastvrij onthaal gekregen. Iedere vrijdagmiddag komen in 'De Ruimte' een aantal moslims samen om te bidden. Maar wat geloven ze nu eigenlijk? Zijn er naast verschillen ook overeenkomsten? Het christendom en de islam hebben immers beide hun oorsprong in het Jodendom. Abraham als vader van 'alle gelovigen' heeft in al deze drie godsdiensten een belangrijke plaats.

Voordat we 'over de ander gaan spreken' is het beter om 'met de ander' in gesprek te gaan. Om elkaars 'geloof' beter te leren begrijpen worden er in 'De Ruimte' op woensdagavonden een aantal avonden georganiseerd rondom het thema: 'Jezus en Mohammed'. Voor deze avond worden christenen en moslims allebei uitgenodigd. Niet alleen zijn christenen geïnteresseerd in de islam, maar moslims zijn zeker ook nieuwsgierig wat de hoofdzaken in het christendom zijn.

Deze avond gaan we ons verdiepen in de cultuur van de islam. De islam als godsdienst is een mix van wat er in een samenleving historisch aan gewoontes, waarden en normen is gegroeid en wat er in de koran staat. Welke rituelen, normen en waarden staan nu echt in de koran? Is een hoofdoek nu vanuit de koran verplicht of is dit cultuur historisch bepaald? Emrullah Erdem en Jeroen Jeroense zullen deze avond voorbereiden.
Ds. Jeroen Jeroense, Emrullah Erdem

Christelijke meditatie

Christelijke meditatie: samen stil zijn rondom een tekst.

In de komende meditatiebijeenkomsten is ons thema:

Het geluk van de ontmoeting.

In een ontmoeting kan tot leven komen wat tot dan toe verborgen is voor mij

(Anselm Grün).

Meditaties naar aanleiding van een ontmoetingsverhaal, een ontmoeting tussen twee mensen en een ontmoeting met God. Een beeld uit een

Bijbelverhaal. Stil worden en de tekst meenemen in de stilte.

De zijdeur van de Grote Kerk is open vanaf 20.00 uur. Je kunt dan in stilte in de kring gaan zitten op een stoel of meditatiebankje. De meditatie begint om 20.15 uur. De deur gaat dicht om 20.15 uur. Te laat? Dan drie keer kloppen.

Zin om het eens te ervaren? Wees welkom. Wandel binnen en doe mee. Wil je informatie vooraf mail me dan.

Data: 11 en 25 november

Els Meulbroek

Spiritueel café zondagavond 24 november

De verhoudingen tussen de wereldmachten is de laatste jaren flink aan het verschuiven. Bepaalde vroeger Amerika de wereld economie, nu is de invloed van China op de wereldmarkt bijna net zo groot. Is Rusland niet langer meer de grote tegenspeler van Amerika? Je vraagt je af of Europa niet wordt vermalen tussen al deze verschuivingen. Hoe denken ze eigenlijk in China of Rusland? En bestaat er wel zoiets als een Europa? In een aantal lezingen gaan gerenommeerde denkers op zoek naar de 'ziel van'.... Wat drijft deze wereldmachten en hoe kun je ze typeren.

Het spiritueel café organiseert lezingen op het grensgebied van religie en cultuur. Naast een inspirerende lezing vormt ook muziek een belangrijk onderdeel van de avond. Het spiritueel café wil een ontmoetingsplek zijn, waarin verschillende vormen van geloof, beleving en spiritualiteit een plaats mogen krijgen.

Deze avond is Oane Visser onze gast. Hij zal ons een inkijkje geven in de ziel van Rusland. Oane Visser studeerde antropologie aan de Radboud Universiteit. Hij was daar universitair docent bij de afdeling Antropologie en Ontwikkelingsstudies.

Zijn onderzoek richtte zich op het zogenoemde 'land grabbing' en plattelandsontwikkeling, land governance en landelijke sociale bewegingen in Rusland, Oekraïne en de voormalige Sovjet-Unie in het algemeen. Sinds 1 januari 2013 is Visser als associate professor verbonden aan het International Institute of Social Studies (ISS), in Den Haag.

Ds. Jeroen Jeroense

Films die er toe doen

Woensdagavond 27 november: The blue Caftan
Plaats: De Ruimte, tijd: 19.30-20.00 uur: inloop
20.00-21.45 uur: film, 21.45-22.30 uur: nazit

Een goede film weet de kijker te raken, te ontroeren en aan het denken te zetten. Veel films hebben maatschappelijk relevante problemen tot onderwerp. Ook snijden sommige films zaken aan die te maken hebben met het gebied van religie en spiritualiteit. De camera is een prachtig middel om vragen te stellen bij de werkelijkheid waarin veel mensen moeten leven. Wat met woorden niet lukt, kan door een beeld uitstekend worden neergezet. Een film 'die je raakt' zet ook aan tot napraten. Films willen mensen bewust maken van de keuzes die in de maatschappij gemaakt worden.

In The Blue Caftan toont regisseur Maryam Touzani dat liefde verschillende vormen kan aannemen. De fenomenale acteerprestaties van Saleh Bakri en de Belgische Lubna Azabal zorgen samen met de prachtige filmbeelden voor een aangrijpende, warme en universele film. Halim heeft samen met zijn vrouw Mina een traditionele kaftanwinkel in de medina van Salé, Marokko. Zijn authentieke handwerk levert schitterende kaftans op. Hun hele huwelijk lang leven ze al met een geheim, maar desondanks heeft het echtpaar een enorme genegenheid voor elkaar. Mina's ziekte en de komst van Youssef, een nieuwe leerling die het vak wil leren, zorgen er voor dat dit fragiele evenwicht onder druk komt te staan. Verenigd in hun liefde, helpen ze elkaar om hun angsten onder ogen te zien. The Blue Caftan werd tijdens het filmfestival In Cannes in 2023 met een staande ovatie ontvangen. *Petra Zey, Jeroen Jeroense, Sita Kiestra, Marius Ouborg*

Zaterdag 23 november: Gedachtenis overledenen

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer
dooft,
Vuur dat nooit meer dooft.*

Ook dit jaar zetten we de kerkdeuren weer open voor een moment van gedenken. Op zaterdag 23 november, de zaterdag voor Zondag Voleinding, kunt u van 15.30 tot 17.30 uur een kaarsje aansteken, luisteren naar muziek en bieden we een luisterend oor. We nodigen u hiervoor van harte uit.

GEDICHT VAN DE MAAND

We hadden laatst in de kerk twee bijzondere aandachtspunten: 'Eenzaamheid' en '(G)een dak boven je hoofd'. Samen doen ze me denken aan het prachtige initiatief van een groot aantal Nederlandse en Vlaamse dichters, genaamd 'Eenzame Uitvaart'. Er sterven jaarlijks veel mensen in volstrekte eenzaamheid, thuis of op straat. Soms is hun naam niet eens bekend. Familie is niet te vinden, contacten zijn er niet.

Voor een nette uitvaart zorgde de gemeente al sinds jaar en dag. Er waren twee ambtenaren aanwezig maar een woord ter herdenking was er niet. Deze dichters verdiepen zich in wat er bekend is over de gestorven persoon – hoe weinig ook - en schrijven een persoonlijk gedicht dat ze ter plekke voorlezen.

Dit is er een:

Vrienden

Voor meneer W.

*Het moet een jaar of twee geleden zijn.
U was een dag niet in 't café geweest,
als in een smartlap bleef uw barkruk leeg.*

*Er werd gebeld en u kreeg veel bezoek:
de brandweer aan de deur, en de politie,
terwijl u, ziek, alleen maar zat te lezen.*

*Er woonde nog familie in het zuiden,
een neef of nicht kwam ooit nog bij u langs,
het moet een jaar of tien geleden zijn.*

*Als in een smartlap was u ook gescheiden
en lag u in het ziekenhuis, eenzaam,
verlangend naar de vrienden in uw boeken,
die elke dag het volle leven waren.*

*Ik weet niet wat u weggedronken hebt
of welk bestaan u lezend wilde smoren.*

*Vaststaat: er woonden vrienden in uw huis,
honderd, duizend, het was er al die jaren
onopgemerkt een drukte van belang.*

Dichter: Jos Versteegen

Meer ontroerende verslagen en gedichten op: www.eenzameuitvaart.nl
Aukje Spoelstra

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Jeroen Jeroense
Ds. Dick Snijders

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF-EN-LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief-en-leedbrief.

De Lief-en-leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

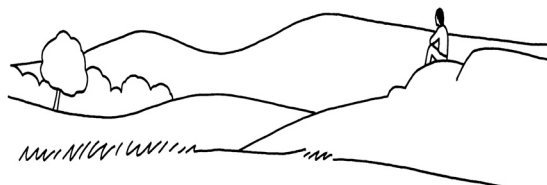
U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief-en-leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl

Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

We gedenken

Op 1 oktober 2024 is Gerda Diepeveen – van Binsbergen op de leeftijd van 88 jaar overleden. Weduwe van Jan Diepeveen.

*Niemand leeft voor zichzelf,
niemand sterft voor zichzelf,
wij leven en sterven voor God onze Heer,
aan hem behoren wij toe.*

Onze jarige van 90 jaar en ouder

In de maand november wordt mevr. F.C. Kok-de Jongh, 90 jaar. Zij is jarig op 1 november.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert haar van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

Hartelijk bedankt

Zondag 6 oktober, werden wij verrast door een prachtige bos bloemen van de Protestantse Gemeente.

Gelukkig is mijn man weer thuis en moet hij met fysiotherapie en medicijnen weer op kracht komen.

Bedankt en met vriendelijke groet,
Evert en Ellen Siemelink

Bedankt

Door een ongelukkige val belandde ik in het ziekenhuis.

Heel fijn om een mooi boeket bloemen te ontvangen met heel veel bekende namen er op. Hartelijk dank.

Gre Vlugt-Buitenhuis

KERKENRAAD

Werk aan de Grote Kerk

Er is best veel tijd verstreken sinds de gemeenteavond op 20 februari jl. Daarna heb ik u telkens de nieuwste informatie over Werk aan de Grote Kerk gegeven via Onderweg. Maar juist doordat het lang duurt voor er nieuwe informatie is en er concrete stappen gezet kunnen worden, kan de oude informatie weggezakt zijn. Als u vragen heeft over dit project, of als deze informatie juist vragen oproept, stel ze. Hier geef ik het proces weer dat tot dusver gevolgd is, met name na de gemeenteavond, en hoe nu de stand van zaken is.

Nog even terughalen: de aanleiding tot het project Werk aan de Grote Kerk ligt in de uitkomst van de enquête die in 2017/2018 onder de gemeenteleden is gehouden. Dit project moet ruimte bieden, zo zeiden we, tot nieuwe vormen van vieringen, ondersteund door moderne middelen en ruimte tot multifunctioneel gebruik van de kerk. Het moet ook leiden tot betere zichtbaarheid en bereikbaarheid van de 'verborgen' oudheidkundige schatten. En er moet voldaan worden aan de moderne eisen ten aanzien van duurzaamheid en comfort. Onder de voorwaarde 'dat niets het kerkelijk gebruik in de weg mag staan, de kerkelijke atmosfeer niet wordt aangetast en toekomstige keuzes niet worden geblokkeerd'.

Om dit project in goede banen te leiden heeft de kerkenraad een werkgroep en een stuurgroep ingesteld. De werkgroep heeft de opdracht gekregen om samen met de architect de inhoudelijke ideeën uit te werken in concrete voorstellen.

Naast de werkgroep is er een stuurgroep. Deze bestaat uit de leden van de kleine kerkenraad. De stuurgroep stuurt het hele proces van besluitvorming. Dat houdt in dat de werkgroep zijn werk kan doen, dat de kerkenraad tussentijds besluiten kan nemen voor de voortgang van het project, en dat de leden van de gemeente in de gelegenheid worden gesteld om hun mening kenbaar te maken. Voor dat laatste moet er natuurlijk iets zijn waarover we een mening kunnen hebben, een

plan of een voorstel. Het eerste plan (Plan A) stuitte van verschillende kanten op bezwaren en problemen, dat is gezegd en gehoord. Een nieuw plan (Plan B) was er nog niet.

Op de genoemde gemeenteavond is goed naar elkaar geluisterd. Zoals gezegd stuitte het oorspronkelijke plan met aanbouw aan de kerk om meerdere redenen op bezwaren. Maar de gedachte van noodzaak tot aanpassing van het kerkgebouw is blijven staan. Daar konden we elkaar in vinden. Reden genoeg om te kijken naar een alternatief. Kunnen we de idealen van breder gebruik en verduurzaming op een andere manier realiseren, minder ingrijpend misschien? Als je aan de architect vraagt om daar invulling aan te geven, vraagt hij terug wat daar de voorwaarden voor zijn, een zogeheten Programma van Eisen. Waar moet hij rekening mee houden in zijn schetsontwerp? Waar moet zijn ontwerp aan voldoen?

Hoe staat het er nu voor? De werkgroep heeft een nieuw Programma van Eisen en een bijbehorend Plan van Aanpak uitgewerkt en aan de kerkenraad voorgelegd. De kerkenraad is daar op 28 mei mee akkoord gegaan. De architect heeft opdracht gekregen om deze uit te werken in een nieuw schetsontwerp.

Het nieuwe schetsontwerp is intussen gereed. De verwachting is dat de werkgroep de resultaten van zijn werk, met een financiële onderbouwing, in november zal voorleggen aan de stuurgroep (kleine kerkenraad). De stuurgroep zal er vervolgens op toezien dat we op een goede manier met elkaar in gesprek kunnen gaan, gemeentebreed en in de kerkenraad, zoals ook al in het Plan van Aanpak is aangegeven. En waar gaat dat gesprek dan over? Als we Plan A en Plan B naast elkaar leggen, kunnen we ons dan in een van de twee vinden? En zo ja, welk dan? En gaan we dan het hele plan uitvoeren of een gedeelte? Realiseren we alles wat we willen in een keer of in verschillende fasen? Kiezen we voor alleen verduurzamen? Of kiezen we voor een heel andere optie? Of hebben we nog heel andere vragen? Hoe vreemd het misschien ook klinkt na alle voorbereidende en verkennende werk dat al gedaan is, deze keuzes liggen allemaal open. Eerst maar eens horen waar de werkgroep mee komt.

*Namens de kleine kerkenraad,
ds. Dick Snijders*

Uit de kerkenraad

Op 14 januari jl. is Evert van den Brink bevestigd als ouderling. Evert is voorzitter van de College van Predikanten en Ouderlingen geworden, voorzitter van de beroepingscommissie en is voortrekker voor de contacten met de buurgemeenten, hij begeleidt Lisette om haar weg te vinden in het werk met jeugd en jonge gezinnen en hij heeft contact met de HAN-studenten die in onze gemeente stage lopen. Gaandeweg is Evert tot de conclusie gekomen dat hij toch niet verantwoordelijkheid kan en wil dragen voor hoe hij in onze gemeente de dingen ziet gaan. Zijn visie is dat de kerkenraad zijn taak niet naar behoren vervult en dat er onvoldoende communicatie met de gemeente is. Hij spreekt van een bestuurscrisis en hij heeft daarom besloten zijn ambt en alle functies neer te leggen.

De kleine kerkenraad is bijeen geweest om de situatie die ontstaan is, te bespreken. Het besluit van Evert heeft gevolgen voor de voortgang voor het beroepingswerk en voor al de andere taken die Evert vervulde. Er is veel te doen en tegelijk missen we slagkracht. Daarbij is zeker ook te denken aan de bestaande vacatures van voorzitter van de kerkenraad en voorzitter van het College van Kerkrentmeesters. Daar komt nu onder meer de vacature van voorzitter van het College van Predikanten en Ouderlingen bij. Het besluit van Evert heeft ons verrast en we weten nog niet hoe we hiermee om moeten gaan. We lopen aan tegen de grenzen van wat we als kerkenraad aan kunnen. We weten niet zo goed hoe het verder moet. En daarmee hebben we als gemeente een probleem. We willen graag in overleg met elkaar, kerkenraad en gemeente, een koers uitzetten om verder te gaan. Ook dit heeft echter tijd nodig, tijd om ons te bezinnen en om het overleg te organiseren.

*Namens de kleine kerkenraad,
ds. Dick Sniijders*

KERKRENTMEESTERS

Kerkbalans 2025

Nog even en het is weer zover, de Actie Kerkbalans komt er aan.

De actie Kerkbalans wordt in 2025 gehouden in de periode van zaterdag 11 januari 2025 tot en met zaterdag 25 januari 2025. Het motto is: 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'.

Oproep

We hebben dit jaar weer medewerkers nodig die de deuren langs gaan om onze kerkbalansfolder en het toezeggingsformulier te brengen en binnen ongeveer twee weken het antwoord weer op te halen. Wilt u ook meedoen? Het is erg leuk om op een andere manier gemeenteleden eens te ontmoeten.

Graag opgeven bij ondergetekenden. Ook hier geldt 'Vele handen maken licht werk'.

Voor degenen die al hebben toegezegd mee te willen werken: de uitgifte van de kerkbalansfolders en de toezeggingsformulieren uw 'wijk' is op donderdag 9 januari 2025 en de inleveravond is donderdag 30 januari 2025 in De Ruimte.

Namens het College van Kerkrentmeesters,

Arie Kattouw en

Huib Weermekers

Vanuit het College van Kerkrentmeesters

Afgelopen vergadering stond de concept begroting voor 2025 op de agenda. We lijken ook 2025 in de begroting af te sluiten met een negatief resultaat. Al is dat met € 79.000,- wel iets minder negatief dan de begroting van 2024. Opvallend is dat het resultaat afgelopen jaren telkens fors positief is uitgevallen doordat er telkens onverwachte financiële meevallers waren vanwege verkoop van land of onroerend goed. We zijn blij dat we als gemeente afgelopen jaren mochten rekenen op tamelijk stabiele

opbrengsten van de actie kerkbalans, ondanks dat we wel elk jaar een krimp hebben van het leden-tal. Dat komt vooral doordat er meer mensen overlijden en verhuizen dan dat er nieuwe leden bijkomen. Uitgangspunt is dat we proberen een stabiel beleid te voeren, met als uitgangspunt dat wat nodig is voor het behouden van de actieve vitale gemeente waarom we zo gekend zijn.

We hebben gesproken over de vacatures in ons college en het belang van nieuwe mensen die willen meedoen voor een paar jaar. We komen nu volgens de plaatselijke regeling al 4 mensen te kort, maar qua werkzaamheden hebben we op korte termijn behoefte aan versterking met één tot twee mensen, vanwege het schema van aftreden. Het is belangrijk en leuk werk om bij te kunnen dragen aan het mogelijk maken van alle activiteiten in de gemeente, dus aarzel niet om contact op te nemen met een van ons of de predikanten.

Voor het beroepingswerk hebben we de cijfers voor de komende jaren toegestuurd naar de classis. Op basis daarvan geven zij aan voor welk percentage we een beroep mogen gaan uitbrengen. De cijfers zien er goed. Naar verwachting krijgen we in de loop van november daar uitsluitsel over. De museumcommissie is een commissie die onder verantwoordelijkheid van onze kerk het Tempel-kerkmuseum open stelt en voor gidsen en activiteiten zorgt. Behalve eigen gemeenteleden zijn hier ook veel mensen betrokken die geen band hebben met onze gemeente, maar wel met het bijzondere monument onder de grond bij onze kerk. De afgelopen jaren heeft het museum, samen met andere musea aan de Limes, subsidie kunnen krijgen voor het meer bekend maken van het museum. Dat smaakt naar meer, en we zijn in gesprek met het bestuur van het tempelkerkmuseum hoe dit verder zou kunnen. Daar hoort u nog meer van.

Scipio hebben we klaar. We gaan nu eerst uitzoeken of het werkt zoals we het willen, of dat er nog iets aan de instellingen moet worden aangepast. Daarna zullen we het ook aan de gemeente introduceren. Dat zal kunnen in de loop van november, maar is tijdens het schrijven van deze bijdrage voor de Onderweg nog niet precies te zeggen. Dat komt zeker terug in de volgende Onderweg.

Jan Liebeton

COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN (CPO)

Een droom wordt werkelijkheid...

Waar je vroeger mee werd genomen naar de kerk als vanzelfsprekendheid is dat hedendaags niet meer zo. De kinderen en jongeren van nu komen nog maar weinig in aanraking met geloof, de verhalen uit de bijbel en antwoorden op levensvragen waar zij mee worstelen. Hun ouders zoeken zelf ook en voelen zich weinig ondersteund in hun geloofsopvoeding. Lisette heeft daarom een droom voor de protestantse gemeente Elst.

‘De kerk als plek waar jonge mensen het geloof en het leven mogen ontdekken, onderzoeken en beoefenen, samen met alle generaties delen in de zegen die Jezus Christus aan zijn kerk gaf.’

Samen met Lisette heeft een groepje tijdens een hei-dag mee gedroomd over dit prachtige perspectief. Daarna zijn we aan de slag gegaan om een voorstel te maken om deze droom bekend te maken en iedereen er voor warm te maken zodat het uiteindelijk kon leiden tot besluitvorming in de kerkenraad. Kerkrentmeesters zijn er bij betrokken om de financiële gevolgen in kaart te brengen en het CPO heeft dit voorstel omarmd omdat het de kern van gemeente-zijn raakt. Met de input van een aantal bestuursverantwoordelijken is het een voorstel geworden dat in de kerkenraadsvergadering van 24 september 2024 is besproken.

Unaniem heeft de kerkenraad ingestemd met het voorstel om deze droom werkelijkheid te laten worden in onze gemeente.

Lisette is aangesteld als Kerkelijk Werker voor 24 uur per week, met als specialisatie jonge gezinnen. Dat betekent dat zij als trekker van dit proces komende jaren allerlei initiatieven zal ontwikkelen om jongeren en jonge gezinnen meer onderdeel van de gemeente te laten zijn. Zodat zij zich een wezenlijk onderdeel voelen van de kerk van nu en die van morgen.

Op enig moment is de bedoeling om dit ook in de hele gemeente te bespreken want het is een proces dat iedereen aan gaat.

Evert van den Brink, Lisette Brandsma

Save the date – 19 januari 2025

19 januari, belooft een erg speciale avond te worden in de Grote Kerk van Elst. We ontvangen Bastiaan Ragas en Ab van Nieuwpoort. Samen schreven zij het boek 'Jezus, waarom?' Een boek waar zij terugrijpen op de eeuwen oude basis van het christelijk geloof, de bijbel. Samen met Ab onderzoekt en verkent hij de verhalen en brengt ze naar het hier en nu. Samen maakten ze ook de toneelvoorstelling In Gods Naam, die ik samen met jongeren uit de kerk bezocht. We waren er zo vol van dat we dit verder moesten brengen. In samenwerking met het CPO en de Jeugdraad hebben we ze uitgenodigd om een interactief college geven. U bent van harte uitgenodigd, dus al vast voor in de agenda.

Lisette Brandsma

PVD (Protestantse Vrijwilligers Dienst)

Het bezoekwerk is weer in volle gang en op 16 oktober zijn we als vrijwilligers bij elkaar geweest. Ds. Jeroen Jeroense verzorgde de inleiding met als onderwerp 'Wat is waardevol?' Aan de hand van teksten en gedichten kwam er een levendig gesprek op gang. Bij de koffie werd heerlijke cake geserveerd; een traktatie van Gré Leibbrand, ter gelegenheid van haar 60-jarig huwelijk!

Tijdens de vergadering werden twee dames in het zonnetje gezet: Gidi v.d. Berg (25 jaar actief voor de PVD) en Marianne van Kalleveen (40 jaar actief voor de PVD). Geweldig hoe zij zich jarenlang hebben ingezet!

Tegelijk nam Marianne afscheid van de PVD, evenals Gerry Vrijenhoef en Nel van Laar. Gerry en Nel ontvingen de bloemen later thuis.

Gidi v.d. Berg, Marianne van Kalleveen

Hartelijk dank aan deze dames voor hun jarenlange inzet! Zonder vrijwilligers is er geen bezoekwerk mogelijk!

Namens de PVD,
Gea Dijkstra

DIACONIE

Grote inzamelingsactie op 13 en 14 december voor de Voedselbank Overbetuwe en Lingewaard, dat doen we samen

Na het enorme succes van de afgelopen jaren organiseren wij ook dit jaar een grote inzamelingsactie voor de Voedselbank Overbetuwe en Lingewaard.

De actie wordt georganiseerd door de gezamenlijke kerken uit Overbetuwe en Lingewaard (Molukse, katholieke en protestantse kerken), Stichting Leergeld Oost Betuwe, de Rotaryclubs en de Lions. Vorig jaar stonden we met maar liefst 400 vrijwilligers (jong en oud) bij 29 supermarkten in Overbetuwe en Lingewaard. Zowel de samenwerking als de opbrengst (1.900 bananen dozen vol met artikelen met een waarde van € 81.000 (inclusief giften van de supermarkten zelf)) was een groot succes. Dit jaar willen we dat graag evenaren en zo mogelijk overtreffen.

Daar hebben wij uw hulp voor nodig.
Doet u dit jaar (ook weer) mee?

Uw bijdrage voor de Voedselbank op 13 en 14 december

Veel mensen zijn genoodzaakt gebruik te maken van de Voedselbank. Op vrijdagmiddag 13 en zaterdag 14 december kunt u naast uw eigen boodschappen bij uw deelnemende supermarkt ook iets kopen voor mensen die afhankelijk zijn van de Voedselbank. Dit mag van alles zijn en iets dat past bij uw portemonnee. Ook artikelen uit uw voorraadkast kunt u deze dag bij ons inleveren en natuurlijk uw DE-punten.

Uw bijdrage is van harte welkom. Wij zorgen ervoor dat de artikelen die u koopt bij de Voedselbank worden afgeleverd. Een financiële bijdrage kunt u storten op NL61Rabo0104083255 ten name van de Voedselbank onder vermelding van Voedselbankactie Over-Linge dec 2024.

Meedoen als vrijwilliger? Dat kan, graag zelfs.

Wilt u naast het geven van enkele artikelen als vrijwilliger meedoen aan deze actie dan juichen wij dat van harte toe. Wij staan zowel vrijdag 13 als zaterdag 14 december van 10-18.00 uur in twee tijdsbestekken van vier uur in zoveel mogelijk supermarkten in Overbetuwe en Lingewaard. Per tijdsbestek zijn wij met vier mensen aanwezig (om klanten te informeren bij binnenkomst, om de kraam in de winkel met voedselbankartikelen te bemensen en om de artikelen in ontvangst te nemen). Per supermarkt hebben we dus 16 mensen (jong en oud) nodig. Uw/jouw hulp (voor één of twee shifts van 4 uur) is van harte welkom. Als je het leuk vindt om te helpen geef je dan uiterlijk 30 november op bij Wichert van Olst met vermelding van je naam en eventuele voorkeur van tijd en supermarkt.

Fijn als je ook je vrienden, clubgenoten en familie enthousiasmeert om mee te doen en mee te helpen.

Samen staan we sterk voor de mensen die gebruik moeten maken van de Voedselbank Overbetuwe en Lingewaard. Wij hopen van harte dat deze oecumenische actie weer een groot succes wordt. Alvast veel dank voor uw hulp en bijdrage.

Organisatieteam Voedselbankactie Overbetuwe-Lingewaard

Arjen Dijkstra, Jos van Dillen, Cor Hendriks, Hester Liebeton, Jan Luiten en Wichert van Olst

Leden van de Houseband De 'Houseband' oefent voor concert 'Geef Licht'

Op donderdagavond 12 december organiseren we voor de derde keer een concert voor en met vluchtelingen in de Grote Kerk van Elst. Iedereen is van harte welkom.

Ook de 'Husband' levert op 12 december natuurlijk ook weer een bijdrage aan het concert voor Vluchtelingen. Alweer voor de derde keer. We spelen veelal lichte (pop)muziek die gemakkelijk in het gehoor ligt. Vanuit het idee dat muziek maken gezellig is en daarmee de hartslag en bloeddruk verlaagt. En als je voldoende varieert activeert muziek ook nieuwe verbindingen in onze hersenen. Dat houdt ons dan ook weer scherp want eerlijk is eerlijk: ook wij zijn allemaal de vijftig gepasseerd. Dit jaar speelt Pieter voor het eerst mee op gitaar. Samen met Kamil die al voor de tweede keer meedoet. Rudie zorgt voor de baspartijen, Mathilde en Dennis drummen en Dennis speelt ook sax. Marianne, Gea en Bob zorgen voor de zangpartijen. Mogelijk dat we ons her en der nog laten ondersteunen. De nummers die we hebben uitgekozen voor het concert gaan over Licht, kleuren en samen stil zijn: Iedereen is van de Wereld, True Colors, Bad Influence, Stil in Mij en, als het allemaal lukt: Multicolor van Son Mi...

Leden van de Houseband

Het concert vindt plaats op donderdag 12 december in de Grote kerk van Elst en start om 20.00 uur. Voor dit concert werkt de PG-Elst onder andere samen met Vluchtelingenwerk Elst. Onze eigen diaconie, de ZWO werkgroep en vele andere medewerkers uit de gemeente PG-Elst hebben hun medewerking al toegezegd.

Linda Medendorp, Jeroen Jeroense, Jaco Schoenmaker, Kees van Nes, Kamil Akbas

Geld waard

Wist U dat Kerk in Actie en de GZB postzegels, (ansicht)kaarten, geboortekaartjes, inktcartridges, munten en mobiele telefoons kunnen gebruiken? Het is al van oudsher een traditie die ook nu nog actueel is: postzegels en (ansicht)kaarten sparen voor het zendingswerk van Kerk in Actie en de GZB (Gereformeerde Zendingbond).

Vorig jaar bracht dit het prachtige bedrag van € 32.885,00 op. Vrijwilligers in het hele land sorteren de postzegels en ansichtkaarten en verhandelen ze via verkoopadressen en (inter) nationale beurzen. Ansicht- en geboortekaartjes gaan naar verzamelaars op beurzen of worden te koop aangeboden op websites als Marktplaats.

Waar zijn Kerk in Actie en de GZB naar op zoek:

- Enveloppen met postzegel er nog op - enveloppen met kerstzegels zijn ook welkom
- Losse postzegels - ook kerstzegels
- Ansichtkaarten (enkel kaarten, die niet in een enveloppe verstuurd worden)
- Geboortekaartjes
- Zelfgemaakte kaarten
- Bijzondere kaarten van onder andere Anton Pieck, Removos, Voor het kind en Stichting Kinderpostzegels en Marjolein Bastin.

Ook andere (kerst) kaarten kunt u inleveren. Ondergetekende maakt de eerste sortering, voordat ze bij het Landelijk Dienstencentrum PKN in Utrecht worden gebracht.

Oude mobieltjes, cartridges en buitenlands geld Er zijn nog meer oude spullen die geld opleveren voor het zendingswerk. Ook oude mobieltjes en inktcartridges kun je inleveren voor het goede doel. Via het inzamelprogramma van het bedrijf Eeko ontvangt Kerk in Actie voor veel ingeleverde telefoons of cartridges een vergoeding. In 2023 bracht dit € 4.537,00 op. Daarnaast kun je ook buitenlands geld en oud Nederlands munt- en briefgeld sparen. Kerk in Actie verkoopt het aan banken, handelaars en verzamelaars.

Waar kunt u dit inleveren?

Achter in onze kerk (nabij de koster) staat een rieten mand waarin u de postzegels, (ansicht) kaarten, mobiele telefoon of inktcardridges kunt deponeren. Ook in De Ruimte is gelegenheid om deze materialen af te geven. Hiervoor staat boven op de postkast een inzameldoos.

Met de opbrengst kunnen Kerk in Actie en de GZB veel mensen in nood ondersteunen. Alvast hartelijk dank voor uw bijdrage!

Heeft u nog vragen? Dan verneem ik dit graag.

Mede namens de werkgroep ZWO,

Marco Verschoor

Mededelingen vanuit de diaconie

In de afgelopen periode hebben José Verkerk en Peter Iliohan aangegeven dat zij, om persoonlijke redenen, hun werk binnen de diaconie niet langer kunnen voortzetten. We betreuren hun besluit, maar respecteren uiteraard hun keuze en willen hen hartelijk danken voor hun inzet en betrokkenheid. We wensen hen veel goeds voor de toekomst.

Verder hebben wij ons gebogen over de begroting van de diaconie voor 2025. Deze zal binnenkort ter goedkeuring worden voorgelegd aan de grote kerkenraad.

Ook zijn er tijdens onze laatste vergadering praktische zaken rondom het Avondmaal besproken. De voorraad plastic bekertjes is bijna op. In lijn met onze wens om duurzamer om te gaan met materialen, hebben we besloten om op zoek te gaan naar herbruikbare bekertjes. Dit sluit aan bij onze zorg voor het milieu.

Arjen Dijkstra

DIACONIECOLLECTE NOVEMBER

Kerstdiner voor alleenstaanden

Ieder jaar organiseert de Rotary rond de kerstdagen een kerstdiner voor ouderen en alleenstaande mensen in Elst. Voor veel mensen zijn de feestdagen moeilijk. Daarom is het fijn dit voor hen te kunnen doen. De mensen worden opgehaald en weer thuisgebracht, er is muziek, een kerstverhaal, lekker eten en veel gezelligheid. Veel Rotaryleden zetten zich daar al jaren voor in. Wij als diaconie willen hen daarbij ondersteunen en bevelen deze collecte van harte bij u aan. Zie ook: <https://www.rotary.nl/elstoverbetuwe> voor meer informatie

UITGANGSCOLLECTES:

3 november: De Zonnebloem

De Zonnebloem zet zich in voor alle mensen met een lichamelijke beperking en vooral voor hen die in een sociaal isolement dreigen te komen. Namens de Zonnebloem zijn duizenden vrijwilligers iedere dag actief om sociale en recreatieve activiteiten te organiseren en begeleiden. Ook werkt de Zonnebloem aan een betere toegankelijkheid en mobiliteit. Op deze manier verrijken ze het leven van heel veel mensen met een lichamelijke beperking. Zie ook: Nationale Vereniging de Zonnebloem - Er kan zoveel mee dan je denkt - De Zonnebloem voor meer informatie

10 november: Voedselbank Nijmegen

Stichting De Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe is een 100% non-profitorganisatie, met als doelstelling om directe voedselhulp te bieden aan de armste mensen, en tegelijk verspilling van goed voedsel tegen te gaan. Om in aanmerking te komen voor een voedselpakket mag men als alleenstaande niet meer dan € 230,00 per maand overhouden na aftrek van vaste lasten zoals huur, gas, water, licht en verzekering. Voor elke persoon meer mag het inkomen € 95 per maand hoger zijn. Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe kent 9 uitgiftelocaties en verzorgt 700 pakketten per week met 185 vrijwilligers. Sinds dit voorjaar is er in De Ruimte ook een uitgifte punt. Zie ook: <https://www.voedselbanknijmegen.nl/> voor meer informatie

17 november: Werk aan de Grote Kerk

Al een aantal jaar is onze gemeente aan het onderzoeken hoe we onze mooie kerk toekomstbestendig kunnen maken. Denk hierbij aan het aanpassen aan de huidige normen ten aanzien van energieverbruik, om daarmee een betere duurzaamheid te bevorderen. Daarnaast wordt ook onderzocht of de kerk gebruikt kan worden in een andere opstelling voor bijvoorbeeld lezingen, concerten, enzovoort.

Binnenkort zullen de bevindingen van het onderzoek naar de bovenstaande aanpassingen binnen de huidige muren (dus zonder uitbouw van de kerk) aan de kerkraad en aan u gepresenteerd worden.

Zie ook: <https://pg-elst.nl/gebouwen/werk-aan-de-grote-kerk> voor meer informatie

24 november: Protestantse kerk - Pastoraat met het oog op het einde

Pastoraat is omzien naar elkaar, aandacht geven aan de ander vanuit geloof, hoop en liefde. Voor mensen in de gemeente én voor mensen daarbuiten, zoals in ziekenhuizen, op Schiphol, in gevangenissen of bij het leger. De Protestantse Kerk ondersteunt allerlei vormen van pastoraat buiten de kerk. Voor mensen in ziekenhuizen en verpleeghuizen is de eindigheid van het leven een belangrijk thema. Aandacht geven, een luisterend oor, en woorden van troost en bemoediging kunnen voor hen veel verschil maken.

Zie ook:

<https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/collecte-rooster/collecte-protestantse-kerk-202-5/> voor meer informatie

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt..

COLUMN

Vanwege een fout in de planning is er deze maand geen column. Helaas.

Onze excuses hiervoor

Namens de redactie

Jacquélien Kampen

JEUGD

CRÈCHE

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

Het rode kippetje is op zoek naar crèchemedewerkers

In het najaar van 2015 refereerde ds. Dick tijdens een kerkdienst aan het rode kippetje. Het rode kippetje vindt een tarwekorrel die ze wil planten, zodat er graan uitgroeit, waarvan je meel kunt maken om daar brood van te bakken. Het rode kippetje heeft het echter al druk met het zoeken naar wormen voor haar kuikens. Ze vraagt de kat, rat en het varken daarom haar te helpen bij het zaaien van de graankorrel, het oogsten, het graan naar de molenaar brengen en het bereiden en bakken van het meel. Zij weigeren alle drie haar ergens bij te helpen en daarom doet het kleine rode kippetje alles alleen. Als het brood klaar is, willen de dieren haar wel helpen met het lekkere brood op te eten, maar het rode kippetje eet het brood alleen op.

Dit door Dick vertelde verhaal was een oproep om allemaal ons steentje/broodkruimeltje bij te dragen aan het werk in onze gemeente. Ik voelde me daardoor aangesproken en heb me aangemeld voor de crèche, want daar kwamen ze ook hulp tekort. Bij de crèche pas je samen met een jongere tijdens de kerkdienst op kinderen tot en met drie jaar, zorg je voor hen en doe je leuke activiteiten met hen. De kinderen spelen met het mooie speelgoed, knutselen, spelen buiten of luisteren naar een prentenboek. Halverwege drinken we wat met elkaar en eten we lekkere koekjes speciaal voor peuters. Het is altijd erg

gezellig met elkaar! Algauw ging mijn jongste dochter daarom ook mee om te helpen bij het oppassen en we hebben samen met veel plezier vele crèchediensten gedraaid tot nu toe.

Kinderen die we als baby leerden kennen, zingen nu inmiddels al mee in 'What's up' of zien we het kaarsje aansteken tijdens de dienst. Het zijn leuke uren met de jongsten van onze gemeente geweest en we hebben ook vaak mooie gesprekken met hun ouders voor of na de kerkdienst gehad. Aangezien mijn dochter andere verplichtingen zal krijgen en geen crèchediensten meer kan draaien, vind ik het een goed moment om na 9 jaar te stoppen met de crèche. Inmiddels is al een moeder-dochterpaar gestopt met oppassen en is er een tekort aan crèchemedewerkers. Daarom een oproep: **wie wil crèchemedewerker worden?**

Moeder-dochter/zoon, vader-dochter/zoon, maar ook ieder gemeentelid vanaf 12 jaar kan medewerker worden en helpen bij deze leuke activiteit. Ongeveer één keer per vijf weken heb je dienst op zondagmorgen. Per kwartaal wordt het rooster gemaakt door Marieke en je kunt aangeven wanneer je niet kunt. Marieke houdt hier dan rekening mee.

Je kunt je opgeven bij Marieke Alblas.

Laat het rode kippetje niet alleen en kom haar helpen met de kuikentjes!

Truus de Gelder

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar.

We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

De kerstcommissie van de kinderkerk is bezig met voorbereidingen voor advent/kerst. Het thema heet 'Bestemming Betlehem'.

In de verhalen van deze serie staan de stad Betlehem en de gebeurtenissen die daar plaatsvinden in het middelpunt, beginnend bij het verhaal over Ruth die met Naomi naar Betlehem reist, en eindigend met de geboorte van Jezus.

Sirkelslag

Dit jaar wordt er weer Sirkelslag gespeeld voor de kinderen in groep 7 en 8 van de basisschool. Een avond vol spelletjes, uitdagingen en opdrachten. We strijden tegen vele andere jeugdgroepen uit Nederland en gaan voor de winst. Kom je mee doen? Geef je dan snel op!

Het is een samenwerking tussen de kerk en de basiscatechese.

Dinsdagavond 19 november van 18.45 tot 20.00 uur.

Graag opgeven bij Lisette jjw@jeugdwerkpgelst.nl of via de whatsapp.

Basiscatechese

Dit seizoen mogen we maar liefst 12 leuke, gezellige en leergierige kinderen ontvangen bij de basiscatechese.

De eerste keer stond in het teken van elkaar leren kennen, de leiding leren kennen en we hebben met elkaar nagedacht over het woord Kerk. Waar we aan denken, welke gebruiken er zijn en wat samen kerk zijn betekend.

We zijn tot de conclusie gekomen dat kerkzijn iets is met elkaar, met gemeenteleden. De week daarop hebben we een leuke speurtocht door de kerk gehouden en gegild om de duur van de echo te tellen. 6 seconden duurde deze maar liefst. Spannend om 's avonds een keer in een lege kerk te zijn en alles op je in te laten werken.

Ook maken we iedere dinsdag met elkaar een mooi gebed waarin we bidden voor elkaar, voor een ander, God prijzen, God bedanken of om vergeving vragen. 12 korte gebeden die samen een prachtig gebed vormen voor God. Wat zijn we als leiding dankbaar dat we samen met deze kinderen elke dinsdag mogen samen komen in Gods naam.

Mocht je begin september de uitnodiging voor basiscatechese niet hebben ontvangen maar twijfelde je om te komen, dan ben je natuurlijk welkom om alsnog aan te sluiten. Bel even met Loes.

Hester Liebeton en Loes Pieper

Vacature: Vrijwilliger Basiscatechese

Heb jij hart voor kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool en wil je helpen bij hun geloofsontwikkeling?

Wij zoeken een enthousiaste vrijwilliger om basiscatechese te geven in onze kerk!

Je begeleidt een gezellige groep kinderen samen met Loes op dinsdagavond van 18.45 tot 20.00 uur.

Wat vragen we?

- Je bent spontaan, toegankelijk en hebt een warm hart voor kinderen.
- Beschikt over de nodige Bijbelkennis.
- Handigheid in moderne media, zoals een filmpje of liedjes kunnen gebruiken.
- Je kunt beschikbaar op dinsdagavond – seizoen start in september en loopt tot Pasen

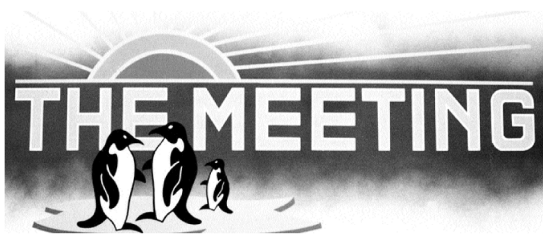
Wat bieden we?

- Een leuke groep enthousiaste kinderen om mee te werken.
- Een inwerkperiode van januari t/m april 2025, zodat je goed voorbereid van start kunt in september!
- Een methode als basis om mee te werken.

Interesse? Meld je aan en draag bij aan deze mooie taak!

Mail naar Lisette Brandsma jjw@jeugdwerkpgelst.nl

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent!
Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

CONTACTPERSONEN VOOR THE MEETING:

Lisette Brandsma   contactpersoon
   jjw@jeugdwerkpgelst.nl
vacant   voorzitter Meetingcommissie
Internet: www.pg-elst.nl/jeugd

MUZIEK

Troostrijke klanken op Zondag Voleinding

Zondag 24 november 2024, 15.00 uur Grote Kerk
In het kader van Zondag Voleinding 2024 bezingt het koor CantAnimus uit de regio Arnhem-Nijmegen, onder leiding van dirigent en componist Caspar van der Vinne, de herinneringen aan overleden dierbaren en geliefden. Troostende klanken voor nabestaanden.

De naam 'CantAnimus' betekent 'het bezingen van de ziel', en precies dat doet CantAnimus al 15 jaar met het programma 'Stem en Stilte', ieder jaar op of rond Allerzielen en op Zondag Voleinding. Centraal in deze Ziele-Zang staat het door Caspar van der Vinne gecomponeerde 'Requiem veur mien Moe'. Het requiem wordt voorafgegaan door liederen die de essentie van het

leven raken, van onder anderen Bach, Schönberg, Jenkins, Mozart en Schubert. Een stil uur koorzang.

Het concert, dat ook in Oosterbeek wordt uitgevoerd rond Allerzielen, wordt nu voor de vierde keer op Zondag Voleinding gehouden, op 24 november 2024 om 15.00 uur in de Grote Kerk in Elst.

Een vrijwillige bijdrage na afloop, ter dekking van de kosten, wordt op prijs gesteld.

Meer informatie over CantAnimus kunt u vinden op www.cantanimus.nl.

Wij hopen u te ontmoeten en te ontmoeten!

Namens CantAnimus, Gea Dijkstra

Orgelconcert

Op zondag 3 november is het de beurt aan IJsbrand ter Haar.

'Met de neuzen op het klavier voor liedjes en suites'. Onder die kop stond het aanstaande concert van IJsbrand Ter Haar afgelopen week in Gemeentenuws. En niet voor niets: deze keer zwijgt het grote orgel en wordt alle aandacht opgeëist door het Walker-koororgel én het klavecimbel. De concertbezoekers zitten het gehele concert op het koor en kunnen dus niet alleen luisteren naar schitterende muziek op prachtige instrumenten, maar ook zien wat er bij komt kijken om deze muziek te maken. Op het koororgel speelt IJsbrand muziek van twee Franse componisten: van Gabriel Fauré delen uit de bekende 'Dolly-suite' en van Maurice Duruflé een koraalbewerking op het thema van 'Veni Creator'. Op het klavecimbel brengt hij muziek van twee Duitse componisten te gehore: een Partita

van Johann Adam Reincken uit de vroegbarok en van de hofleverancier van de Klassieke Top 400, Johann Sebastian Bach, zijn Tweede Franse Suite. Het concert begint om 12.00 uur en duurt niet langer dan een uur. Toegang is vrij, maar na afloop vindt een collecte plaats.

Peter de Leeuw

Muzikalitijd

mu · zi · ka · li · tijd (de; meervoud: muzikalitijden)

1. Een moment of ogenblik om het over muziek te hebben, ter lering en vermaak.
2. Het ontsnappen aan de tijd door muzikaal bezig te zijn.

Dit jaar is het 100 jaar geleden de Franse componist en organist Gabriel Fauré overleed. Zijn bekendste werken zijn het Requiem en 'Cantique de Jean Racine'. In de Top 400 van NPO Klassiek, die in oktober op de radio was te horen, kwam Fauré dankzij deze twee werken op notering 3 en 14 als een van de beste uit de bus.

Het projectkoor G-noot zong enkele jaren geleden op de laatste zondag van het kerkelijk jaar het eerste deel uit het Requiem ter nagedachtenis van de overleden gemeenteleden. Fauré zei dat hij het voor zijn plezier had geschreven, maar de dood van zijn moeder een jaar eerder, zou hem op het idee kunnen hebben gebracht. Fauré wilde met zijn Requiem een ander geluid laten horen vanwege zijn andere kijk op de dood: 'als een blijde verlossing, een aspiratie in de richting van het geluk van het hiernamaals in plaats van een pijnlijk weggaan'. Hij liet bijvoorbeeld het 'Dies irae' weg, een onheilspellende tekst over de dag des oordeels. Hiermee is het een troostrijk en rustgevend werk geworden.

Fauré voerde het in 1888 voor het eerst uit in zijn eigen kerk, de Église de la Madeleine in Parijs. Hij had het niet aangekondigd en na afloop vroeg de priester ernaar. 'Ik heb het zelf geschreven', zei Fauré. De priester zal de kwaliteit van het werk niet helemaal juist hebben ingeschat en niet kunnen vermoeden dat het anno 2024 op nummer 3 van de Top 400 zou eindigen: 'Monsieur Fauré, we hebben helemaal geen behoefte aan dergelijke werken. Het repertoire

van de Madeleine is al groot genoeg.' Ik had maar wat graag de priester op z'n plek willen zetten maar ook van de gelegenheid gebruik willen maken en Fauré willen vragen een aantal mooie grote orgelwerken te schrijven. Want gek genoeg schreef hij voor allerlei verschillende instrumenten en verschillende bezettingen, maar niet voor orgel solo. Wel zijn er mooie arrangementen gemaakt en daar maak ik u graag deelgenoot van op zondag 3 november tijdens het maandelijkse orgelconcert.

IJsbrand ter Haar

DIVERSEN

Zondag 8 december 2024 Schrijfmarathon Amnesty International

Op zondag 8 december 2024 staat de schrijfmarathon voor Amnesty International weer op de planning. Op veel plekken in ons land wordt in deze week geschreven en ook wij doen dit jaar weer mee. Voor de tiende keer! De brieven die we vorig jaar hebben geschreven hebben velen geholpen. Doe dus mee met de grootste briefschrijfactie van Nederland!

Tijdens Write for Rights komen we ieder jaar in actie voor mensen die onterecht vastzitten of worden bedreigd vanwege hun werk, mening of om wie ze zijn. We sturen brieven naar koningen, ministers en presidenten en vragen hun een einde te maken aan onrecht. Elk jaar levert dat succes op. Activisten komen vrij, discriminatie stopt, daders worden berecht. We willen graag alle gemeenteleden oproepen om mee te schrijven. We gaan er dit jaar in De Ruimte weer een evenement van maken met broodjes en soep.

We hopen daarom dat er weer zo veel mogelijk mensen meedoen aan de actie. Om met ons mee te kunnen schrijven heeft u een briefpakket nodig. Dit kunt u zelf kosteloos bestellen of direct downloaden via de Amnesty website. Maar u kunt ook een mail sturen naar schrijfmaraathonelst@pg-elst.nl. Dan brengen wij het graag bij u langs. Wij zorgen ervoor dat op 8 december de voorbeeldbrieven op allerlei manieren beschikbaar zijn. We houden u op de hoogte via facebook PG Elst, via de website en via de Blikvanger.

Noteer dus in uw agenda: 8 december: 'Brieven schrijven tegen onrecht!'

Mochten er vragen of ideeën zijn, stuur gerust een mailtje naar schrijfmaraathonelst@pg-elst.nl We hopen jullie allemaal te zien!

Dennis Janssen, Romanie van der Kaa en Eline Janssen

Liturgisch bloemschikken

Enkele leden van de bloemengroep zijn eind september aan de slag geweest met liturgisch bloemschikken. Uit eigen tuin, de natuur en de St. Maartenshof werden de bloemen/materialen bij elkaar gezocht. Vooraf hadden we enkele Bijbelpassages uitgezocht, waarbij we samen keken wat ons de essentie leek te zijn. Deze hebben we in een schikking verwerkt, waarbij kleur, vorm en symboliek van bloemen een rol speelde.

Psalm 1

Gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doet.

Maar vreugde vindt in de wet van de Heer

En zich verdiept in zijn wet, dag en nacht.

Hij zal zijn als een boom, geplant aan stromend water.

Op tijd draagt hij vrucht, zijn bladeren verdorren niet.

Alles wat hij doet komt tot bloei.

Door verdieping in de wet, maakt de rechtvaardige zich de wet eigen. Het water stroomt om de boom heen en de bloemen links over de rand geven weer, dat het stromen verder gaat. De boom draagt vrucht.

Matteus 6

Wat maken jullie je zorgen over kleding, over wat je zult eten of drinken?

Kijk naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld.

Ze werken niet en ze weven niet. Ik zeg jullie: zelfs

Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als één

van hen. Als God het groen dat vandaag nog op het

veld staat en morgen in de oven gegooid wordt al

met zoveel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal

hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen?

Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen.

Met de lelies van het veld worden in Bijbelse zin allerlei bloemen bedoeld. Voor deze schikking zijn dus veel verschillende bloemen gekozen. Over deze bloemen een gebogen stengel, welke de zorg en de ontferming van de hemelse Vader symboliseert. Hij weet wat we allen nodig hebben.

Misschien heeft u de schikkingen destijds zien staan in de torenhal.

Voor ons was het weer eens bezig zijn met deze vorm van bloemschikken. Samen hebben we verdieping ervaren door op deze wijze met teksten bezig te zijn.

De bloemengroep zou graag enkele nieuwe leden verwelkomen. Wellicht spreken bloemen u zodanig aan, dat u hier wat meer mee wilt doen. Ervaring in bloemschikken is helemaal niet nodig. Probeer het gewoon; met inspiratie en elkaar komen we er wel uit.

Voorts worden de bloemen, die 's zondags op de liturgische tafel staan verzorgd door de bloemengroep.

Susan Hordijk

Actie Schoenendoos 2024

Dit jaar een voorbeeld en inspiratie in de vitrinekast!

Voor velen is de actie al bekend, je vult een mooi versierde schoenendoos met mooie schone spulletjes. Deze doos gaat op reis en komt terecht bij een kind dat het veel minder goed heeft. We vragen de hele gemeente om deze cadeaus voor die kinderen weer mogelijk te maken.

Er zijn twee mogelijkheden om mee te doen: Je kan thuis een stevige schoenendoos (geen kinderschoenen doos en geen laarzenendoos) versieren/beplakken en vullen met mooie, schone spulletjes. Of je helpt mee spulletjes en lege schoenendozen te verzamelen.

Vanaf november zal hiervoor in De Ruimte (in de kopieerruimte naast de bar) een doos staan waarin de spulletjes verzameld kunnen worden. Hier mogen ook de dozen neergezet worden. Met elkaar hopen we dan weer een mooie bijdrage te kunnen leveren aan de Actie Schoenendoos. Dit jaar zal er in de vitrinekast een schoenendoos te zien zijn vol met leuke weetjes en verzamel-tips. Ga even kijken!

Wat kan er allemaal in de schoenendoos:

Heel graag: Schriften, pennen, (kleur)potloden, gum, puntenslijper, knuffel (geen varkentje of slang), tandenborstel, tandpasta, zeep.

Ook nog: schrijfblok, etui, liniaal, autootjes, spelletje, kleine (tennis)bal, jojo, pet, puzzeltje, knickers, springtouw, kam, spiegeltje, borstel, washandje en toilettasje.

Geen etenswaren, snoep of oorlogsspeelgoed.

Voor meer informatie: www.schoenendoosactie.nl

Met vriendelijke groet,

Annemieke en Isaura van der Kaa

Expositie Kleurrijk Landschap nog tot 15 november te zien in de Grote Kerk Elst. Kunstenaar Andries Middelbos is oud docent tekenen, schilderen en kunstgeschiedenis. Andries Middelbos is een boerenzoon die graag naar de kunstacademie had gewild. Het werd kweekschool Assen. Na de militaire dienst heeft Middelbos aktes tekenen, handvaardigheid en kunstgeschiedenis gehaald en kon zo als kunst-docent aan de slag. Later is hij zelf gaan schilderen.

Kleurgebruik is belangrijk in zijn werk. Hij werkt graag met complementaire (tegengestelde) kleuren.

Zijn inspiratie vindt hij bij Der Blauwe Reiter, maar meer nog bij kunstgroep De Ploeg. Dit is een Groningse groep kunstenaars uit de jaren 20. Het Gronings museum heeft van deze groep een vaste collectie die kunstenaar Middelbos regelmatig bezoekt.

Op 1 november kunt u de kunstenaar 's middags zelf in de kerk ontmoeten. (13.30 tot 16.30 uur)

Namens de kunstcommissie,

Annemieke van der Kaa- van Pagée

Decemberproject kunstcommissie 2024

Afgelopen zomer was ik, Annemieke, in de Heilig Geist Kirche in München. Daar zagen we een prachtig project van Michael Pendry. Een zwerm vredesduiven die door de kerk zwermden. We waren die ochtend in voormalig kamp Dachau geweest dus wat was het fijn ons aan dit mooie project te laven. We spraken een medewerker van dit project en zij vertelde dat dit project van vrede en saamhorigheid al in meerdere kerken

wereldwijd te zien was geweest. Van Jeruzalem tot San Fransisco.

Als kunstcommissie delen we graag mooie kunstuitingen met elkaar. En zo ontstond het idee om dit project in onze eigen Elster kerk uit te voeren. Als decemberproject. Natuurlijk hebben we eerst zelf zo'n duifje gevouwen om te kijken of het te doen is. Het is te doen! Doet u mee? De duif is een krachtig universeel symbool van vreedzame communicatie, harmonie en eenheid. Hadden we daar maar meer van in onze wereld. Met dit project hopen we al vouwend op mooie gesprekken, saamhorigheid en bewustwording.

We hopen op zo'n 1000 duiven in de kerk in december. De bevestiging is een uitdaging maar daar hebben we al plannetjes voor.

Op zondag 10 november en zondag 17 november gaan we na de dienst vouwen. Wij zorgen voor voorbeeld en materiaal. Van harte uitgenodigd!

Als u niet kunt wachten staat de werkbeschrijving op pagina 24 (30 x 30 cm, dat is een vierkant van A3) Ook hopen we dat er in en met verschillende groepen of groepjes gevouwen gaat worden.

De duiven verzamelen we in de huiskamer voor ze naar de kerk gaan. Voel je vrij om er een kleine boodschap of wens op te schrijven.

Info project Pendry: www.lescolombes.org

*Met een vriendelijke groet van de kunstcommissie,
Aukje, Jan, Ria, Jeroen, Jetty en Annemieke*

Concert Audite Nova: Beyond the Sphere of Time

zondag 17 november 2024 om 15.00 uur in de Grote Kerk Elst.

Kamerkoor Audite Nova uit Nijmegen zingt op 17 november het programma Beyond the Sphere of Time – een concert over verlies en vergankelijkheid. Centraal staan de gevarieerde klanken en diepgang van Engelse componisten door de eeuwen heen.

Dit is het tweede programma van Audite Nova met de jonge, veelbelovende dirigent Felix Hirn. Ineke Boschloo en Ellen van 't Veer, lid van onze gemeente, zijn al vele jaren actief binnen het koor en zingen ook nu mee. De thematiek van het concert sluit aan bij het einde van het kerkelijk jaar en het stilstaan bij degenen die we missen. Centraal in het programma staat het Requiem van Herbert Howells (1892-1983), beschouwd als één van de grootste a capella meesterwerken van de late Engelse Romantiek. Dit monumentale werk is een hoogtepunt van expressie en muzikale verfijning.

Naast Howells' Requiem brengt Audite Nova een gevarieerd programma dat oude werken van onder anderen Thomas Weelkes en Thomas Tomkins omvat, evenals de beroemde Funeral Sentences van Henry Purcell. Het programma opent met het contemplatieve Funeral Ikos van de 20e-eeuwse componist John Tavener.

Beyond the Sphere of Time neemt u mee door de tijd, langs de thema's van verlies en troost, en de onvergankelijke kracht van muziek.

Voor meer informatie en het kopen van tickets, bezoek www.auditenova.nl/openbaar.

Entree € 15,- (korting met CJP en voor kinderen t/m 12 jaar).

Judith Maaskant, pr-commissaris Audite Nova

Openingstijden Tempel-Kerkmuseum

Het Tempel-Kerkmuseum is geopend:

- Van 1 april tot 1 november:
elke zaterdag van 13.30-16.30 uur
- In juli en augustus ook zondag's van
13.30-16.30 uur
- Van 1 november tot 1 april:
elke 1e zaterdag van de maand van 13.30-16.30 uur

Rondleiding om 14.00 uur (€ 5,00 p.p., € 2,00
kinderen t/m 12 jaar). Romeinse Ruimte en Crypte
alleen toegankelijk met rondleiding.

Voor rondleidingen buiten de openstelling kunt u een
afspraak maken via de kosten (koster@pg-elst.nl)

Voor actuele informatie:
www.tempelkerkmuseum.nl

Winterseizoen in het museum

Van 1 november tot 1 april is het museum elke
eerste zaterdag van de maand geopend van
13.30-16.30 uur. Maar de vrijwilligers zitten in
deze rustiger periode niet stil. Zo gaan we begin
november op ons jaarlijks educatief uitje. En
er zijn deze periode wel veel aangevraagde
rondleidingen. Heeft u een groepje om samen te
komen kijken? Van harte welkom. Maak hiervoor
een afspraak. Zie tempelkerkmuseum.nl >
rondleidingen

Mooie vondsten in de vitrine

Anneke Manche

**DE TORENHAAN ZEGT ER
HET ZIJNE VAN...**

**Rode kippetje
zoekt hulp**

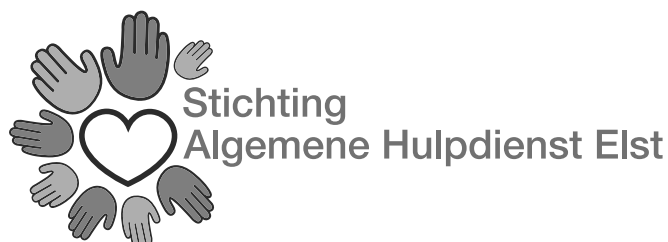
*U laat mijn vriendin toch
niet in de steek?*

Verantwoording collectes PG Elst, eerste halfjaar 2024

Datum	Eerste collecte		Tweede collecte		Uitgangscollecte	
	Diaconie	Kerk	Diaconie	Kerk	Diaconie	Kerk
7 januari	€ 202,30	€ 121,48	€ 117,36			
14 januari	€ 203,97	€ 143,84	€ 167,52			
21 januari	€ 155,15	€ 114,93	€ 188,38			
28 januari	€ 88,02	€ 94,48	-		€ 87,17	
4 februari	€ 234,93	€ 137,83	€ 206,14			
11 februari	€ 155,63	€ 110,01	-		€ 103,62	
18 februari	€ 200,19	€ 99,47	€ 101,67			
25 februari	€ 256,43	€ 230,47	-		€ 192,64	
3 maart	€ 197,20	€ 120,64	€ 140,27			
10 maart	€ 316,69	€ 126,05	€ 139,87			
17 maart	€ 162,97	€ 83,99	€ 210,31			
24 maart	€ 217,82	€ 136,57	-		€ 138,15	
31 maart	€ 267,91	€ 160,94	-		€ 153,51	
7 april	€ 142,26	€ 73,25	-		€ 80,37	
14 april	€ 187,39	€ 101,58	€ 147,97			
21 april	€ 180,05	€ 108,87	-		€ 104,60	
28 april	€ 132,69	€ 72,33	€ 91,80			
5 mei	€ 226,89	€ 103,80	€ 169,62			
12 mei	€ 91,00	€ 86,68	€ 82,67			
19 mei	€ 151,63	€ 140,52	€ 125,84			
26 mei	€ 191,85	€ 114,27	€ 123,78			
2 juni	€ 135,63	€ 84,93	-		€ 110,82	
9 juni	€ 254,11	€ 128,67	-		€ 117,42	
16 juni	€ 123,43	€ 81,49	€ 157,31			
23 juni	€ 174,56	€ 97,68	€ 125,39			
30 juni	€ 69,95	€ 39,10	-		€ 36,85	

Maarten Hekkelman

Hulp bij maaltijdvoorziening, personenvervoer, kleine klusjes in en om huis, boodschappen en tuinonderhoud.

0481-374926 (op werkdagen van 9.00-10.00 uur.)
info@hulpdienstelst.nl
www.hulpdienstelst.nl

1

Schreiben und/oder zeichnen Sie Ihren Herzenswunsch für sich und die Welt auf das Papier.

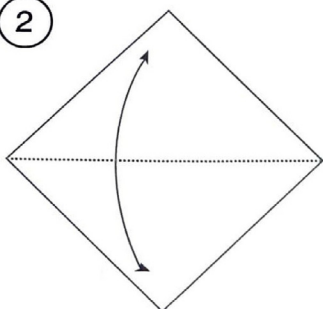
Write and / or draw your heart's desire for yourself and the world on the paper.

LES COLOMBES

DIE WEISSEN TAUBEN

ART FOR PEACE
EINE MULTIMEDIA-INSTALLATION
VON MICHAEL PENDRY

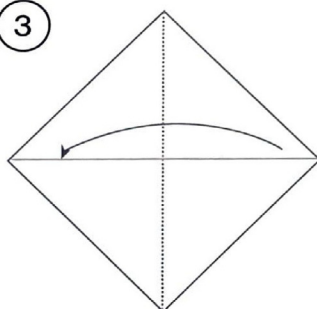
2

Falten und entfalten Sie in horizontaler Richtung.

Fold and unfold in a horizontal direction.

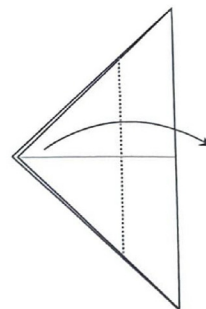
3

Falten Sie zur Hälfte.

Fold in half.

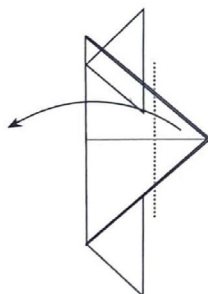
4

Falten Sie etwa zwei Drittel über.

Fold over about two-thirds.

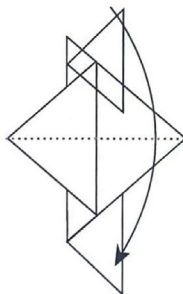
5

Falten Sie nur die obere Schicht etwa zwei Drittel über.

Fold only the top layer about two-thirds over.

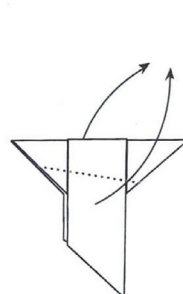
6

Falten Sie nach unten.

Fold down.

7

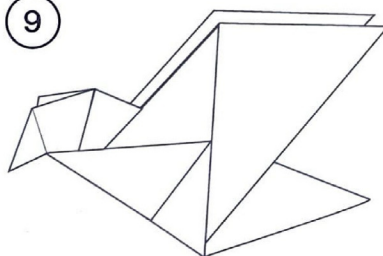
Falten Sie die Flügel nach oben.

Fold the wings up.

8

9

WWW.LESCOLOMBES.ORG